

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 177 w Warszawie

§ 1. Terminologia i zasady ogólne

1. Naczelną zasadą wszystkich działań personelu jest dobro ucznia i jego najlepszy interes.
2. Dzieckiem/Małoletnim/Uczniem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia realizująca obowiązek szkolny w placówce.
3. Personelem jest każda osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz i stażysta.
4. Krzywdzenie ucznia to popełnienie czynu zabronionego lub karalnego na jego szkodę, a także zagrożenie jego dobra, w tym zaniedbywanie. Szkoła przyjmuje wspólne progi krzywdzenia, które nie są obniżane ze względu na niepełnosprawność ucznia.
5. Opiekunem jest osoba uprawniona do reprezentacji ucznia (rodzic, opiekun prawny, rodzic zastępczy).
6. Koordynatorem Standardów Ochrony Małoletnich jest pedagog szkolny, odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń, monitorowanie realizacji Standardów oraz koordynowanie działań interwencyjnych.
7. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo korzystania z Internetu i mediów elektronicznych jest nauczyciel informatyki.

§ 2. Czynniki ryzyka i monitorowanie dobrostanu

1. Personel szkoły posiada wiedzę dotyczącą rozpoznawania czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia, zaniedbania, przemocy i innych zagrożeń dla dobra ucznia.
2. W ramach wykonywanych obowiązków personel zwraca szczególną uwagę na zachowanie uczniów, ich funkcjonowanie emocjonalne, społeczne i zdrowotne oraz zmiany mogące świadczyć o zagrożeniu ich bezpieczeństwa lub dobrostanu.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka członkowie personelu szkoły podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
4. W pracy z uczniami personel uwzględnia indywidualne potrzeby wynikające z niepełnosprawności, stanu zdrowia, sposobu komunikowania się oraz poziomu funkcjonowania ucznia.
5. W przypadku uczniów korzystających z komunikacji wspomagającej lub alternatywnej (AAC) personel zapewnia możliwość wyrażania potrzeb, opinii oraz zgłaszania sytuacji zagrażających bezpieczeństwu przy wykorzystaniu dostępnych metod komunikacji.

§ 3. Bezpieczna rekrutacja i edukacja personelu

1. Rekrutacja odbywa się według zasad zawartych w *Załączniku nr 1*.
2. Przed zatrudnieniem szkoła sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (RSPTS) oraz uzyskuje informację z Krajowego Rejestru Karnego.
3. Kandydat ma obowiązek przedłożyć oświadczenie o państwach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat (poza Polską) oraz – jeśli dotyczy – informacje z rejestrów karnych tych państw.
4. Osobą odpowiedzialną za edukację personelu w zakresie ochrony małoletnich jest Koordynator Standardów Ochrony Małoletnich.

§ 4. Zasady bezpiecznych relacji personel–uczeń

1. Personel utrzymuje profesjonalne relacje z uczniami, działając w sposób przejrzysty i wolny od przemocy.
2. Niedopuszczalne jest zawstydzanie, upokarzanie, stosowanie wulgaryzmów oraz nawiązywanie relacji romantycznych lub seksualnych.
3. Kontakt fizyczny jest dopuszczalny wyłącznie jako odpowiedź na potrzeby ucznia (np. pomoc w pielęgnacji, pocieszenie) i musi odbywać się z poszanowaniem granic dziecka.
4. Szczegółowe zasady relacji określa *Załącznik nr 2*.

§ 5. Procedury interwencji w sytuacjach zagrożenia

1. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka (np. próba samobójcza, ciężkie obrażenia), każdy pracownik ma obowiązek niezwłocznego wezwania służb ratunkowych pod numerem 112 przed poinformowaniem dyrekcji.
2. W przypadku powzięcia przez członka personelu szkoły podejrzenia, że uczeń jest krzywdzony, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji przekazania uzyskanej informacji pedagogowi szkolnemu będącemu osobą odpowiedzialną za realizację Standardów Ochrony Małoletnich, a w przypadku jego nieobecności dyrektorowi szkoły
3. Ścieżki interwencji: Szkoła stosuje trójpodział procedur w zależności od sprawcy i rodzaju czynu:
 - a) Przemoc domowa: Uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”.
 - b) Podejrzenie przestępstwa: Zawiadomienie Policji lub prokuratury.
 - c) Zagrożenie dobra dziecka/Zaniedbanie: Wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.
 - d) Krzywdzenie rówieśnicze lub przez personel: Wewnętrzne postępowanie wyjaśniające i plan pomocy.

§ 6. Zespół Interwencyjny i Plan Pomocy

1. Pedagog szkolny przeprowadza analizę zgłoszenia i podejmuje niezbędne działania interwencyjne.
2. Jeżeli podejrzenie nie dotyczy rodzica lub opiekuna prawnego dziecka, pedagog albo dyrektor informuje opiekunów o sytuacji.
3. W przypadkach bardziej skomplikowanych dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny – pedagog, psycholog, wychowawca, inni członkowie personelu.
4. Zespół interwencyjny na podstawie zebranych informacji sporządza plan pomocy

5. Pedagog wraz z wychowawcą sporządza opis sytuacji ucznia oraz opracowuje plan pomocy.
6. Plan pomocy może obejmować:
 - a) działania szkoły zapewniające bezpieczeństwo ucznia,
 - b) działania wspierające realizowane przez szkołę,
 - c) współpracę z instytucjami zewnętrznymi.

§ 7. Ochrona wizerunku i danych osobowych

1. Szkoła zapewnia ochronę prywatności i wizerunku uczniów.
2. Utrwalanie i publikacja wizerunku ucznia przez personel (np. na stronie www, mediach społecznościowych) wymaga pisemnej zgody rodzica, która musi określać kontekst wykorzystania zdjęcia/filmu.
3. Personelowi nie wolno utrzymywać wizerunku uczniów do celów prywatnych. Szczegóły reguluje *Załącznik nr 4*.

§ 8. Bezpieczeństwo w Internecie

1. Dostęp do Internetu na terenie szkoły odbywa się pod nadzorem personelu i jest filtrowany przez oprogramowanie zabezpieczające.
2. Nauczyciel informatyki we współpracy z wicedyrektorem i kierownikiem gospodarczym odpowiada, aby sieć internetowa szkoły była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
3. Zasady bezpiecznego korzystania z mediów elektronicznych określa *Załącznik nr 5*.

§ 9. Monitoring i ewaluacja Standardów

1. Funkcję osoby odpowiedzialnej za realizację i monitorowanie Standardów Ochrony Małoletnich pełni pedagog szkolny
2. Raz na 12 miesięcy przeprowadzana jest wśród personelu ankieta monitorująca (*Załącznik nr 6*), na podstawie której sporządzany jest raport dla dyrektora.
3. Na podstawie raportu dyrektor wprowadza niezbędne zmiany w Standardach.

§ 10. Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w sposób dostępny dla personelu, uczniów i rodziców.
2. Dokument udostępnia się pracownikom w formie elektronicznej oraz miejscu dostępnym dla personelu.
3. Skrócona wersja dokumentu dostosowana do potrzeb uczniów publikowana jest w formie dostępnej dla uczniów i rodziców

Załącznik nr 1: Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

1. Szkoła przed zatrudnieniem sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (RSPTS) oraz wymaga przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego (KRK).
2. W przypadkach, gdy przepisy nie obligują do KRK, kandydat składa oświadczenie o niekaralności i braku toczących się postępowań.
3. Kandydat ma obowiązek złożyć oświadczenie o państwach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat (poza Polską) oraz przedłożyć informację z rejestrów karnych tych państw.
4. Szkoła może prosić o referencje z poprzednich miejsc pracy oraz zadawać pytania dotyczące ochrony dzieci podczas rozmowy rekrutacyjnej.

Załącznik nr 2: Zasady bezpiecznych relacji personel–uczeń

1. Komunikacja: Personel zachowuje cierpliwość, słucha uczniów i odpowiada adekwatnie do ich wieku. Niedopuszczalne jest krzyczenie, zawstydzanie, upokarzanie czy używanie wulgaryzmów.
2. Kontakt fizyczny: Każdy kontakt musi być jawny, wynikać z potrzeb ucznia (np. pocieszenie, pomoc w higienie) i odbywać się za jego zgodą (o ile to możliwe). W czynnościach higienicznych unikamy kontaktu innego niż niezbędny.
3. Relacje prywatne: Zakazane jest nawiązywanie relacji romantycznych/seksualnych, zapraszanie uczniów do domu oraz prywatny kontakt przez media społecznościowe (poza celami edukacyjnymi/pomocowymi).
4. Równość: Wszystkie dzieci są traktowane równo, bez faworyzowania i bez względu na ich sprawność czy status.
5. Prezenty: Nie wolno przyjmować pieniędzy ani wartościowych prezentów od uczniów i rodziców (z wyjątkiem drobnych upominków okolicznościowych).

Załącznik nr 3: Karta interwencji

Wzór do wypełnienia przez pedagoga/wychowawcę i załączenia do akt:

1. Imię i nazwisko dziecka, klasa:
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia):
3. Osoba zawiadamiająca i data:
4. Opis działań (tabela): data / podjęte działanie
5. Spotkania z opiekunami (tabela): data / przebieg
6. Forma interwencji: a) Zawiadomienie o przestępstwie, b) Wgląd w sytuację rodziny, c) Niebieska Karta, d) Inne.
7. Dane organu zgłoszenia i wyniki interwencji:

Załącznik nr 4: Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych

1. Zgoda pisemna: Publikacja wizerunku ucznia w mediach szkoły wymaga pisemnej zgody rodzica, określającej cel i miejsce publikacji.
2. Prywatność: Nie podpisujemy zdjęć imieniem i nazwiskiem (używamy tylko imienia). Zdjęcia muszą przedstawiać dzieci ubrane, w sytuacjach godnych.
3. Urządzenia prywatne: Pracownik wykonujący zdjęcia sprzętem prywatnym musi niezwłocznie przenieść je na nośnik szkolny i usunąć z własnego urządzenia.
4. Media: Personel nie udostępnia mediom danych kontaktowych rodziców ani nie dopuszcza dziennikarzy do dzieci bez zgody dyrekcji i opiekunów.

Załącznik nr 5: Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

1. Nadzór: Uczniowie korzystają z Internetu pod opieką personelu. Sieć jest monitorowana pod kątem nadużyć.
2. Filtrowanie treści: Szkoła posiada oprogramowanie blokujące treści niebezpieczne, aktualizowane minimum raz w miesiącu.
3. Reakcja na incydenty: W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik ustala sprawcę i informuje dyrektora. Przeprowadzana jest rozmowa z psychologiem/pedagogiem.
4. Edukacja: Szkoła zapewnia dostęp do materiałów o cyberbezpieczeństwie i prowadzi warsztaty dla uczniów.

Załącznik nr 6: Ankieta monitorująca (dla personelu)

Ankieta przeprowadzana raz na 12 miesięcy:

1. Czy znasz Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 177 w Warszawie?
2. Czy wiesz, do kogo należy zgłosić podejrzenie krzywdzenia ucznia?
3. Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia, zaniedbania lub przemocy wobec ucznia?
4. Czy znasz procedurę postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia?
5. Czy znasz zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązujące w szkole?
6. Czy znasz zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i ochrony wizerunku uczniów?
7. Czy uczestniczyłeś/aś w szkoleniu dotyczącym Standardów Ochrony Małoletnich w ciągu ostatnich 12 miesięcy?
8. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w szkole?

Jeżeli odpowiedź na pytanie nr 8 brzmi „TAK”, proszę opisać sytuację:

Czy masz uwagi, propozycje zmian lub rekomendacje dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w szkole?

Jakie działania szkoleniowe lub organizacyjne mogłyby zwiększyć skuteczność ochrony małoletnich w szkole?